

FOKUS PÅ DRIFTSØKONOMI

Danske landmænds maskinomkostninger falder

Lige siden 2002 har maskinomkostningerne været faldende i landbruget set i forhold til den almindelige prisudvikling. Fornuftigt, mener specialkonsulent.

MASKINØKONOMI

AF MORTEN IPSSEN

I perioden 2002 til 2009 var maskinomkostningerne i planteavl stagnerende - faktisk faldende hvis der korrigeres for den almindelige prisudvikling.

- Udviklingen ser rigtig fornuftig ud, og er blandt andet et udtryk for strukturudviklingen i landbruget og en bedre udnyttelse af maskinerne. Derudover har den økonomiske krise i erhvervet haft en effekt. Landmændene holder igen med investeringerne og slider i stedet mere på maskinerne, forklarer Michael Højholdt, specialkonsulent i Videncentret for Landbrug, Planteavl og Produktion.

Han forventer dog, at de svingende og til tider højere kornpriser de senere år vil medføre, at nogle landmænd på sigt vil investere lidt mere.

- Man kan ikke fuldstændig lade være med at investere over en 10-årig periode uden konsekvenser, lyder det fra specialkonsulenten.

Han peger på, at mange

Landmændenes faldende maskinomkostninger er blandt andet et udtryk for strukturudviklingen i landbruget og en bedre udnyttelse af maskinerne. (Arkivfoto)

Der er flere ting, som kendetegner de landmænd, der har de laveste maskinomkostninger, vurderer Michael Højholdt, specialkonsulent i Videncentret for Landbrug, Planteavl og Produktion.

landmænd bør være opmærksomme på at vurdere rentabiliteten i hver opgave for at trimme maskinparken på længere sigt.

Omkostningsniveau

Om gennemsnitslandmanden reelt har et behov for nyinvesteringer, er svært at svare helt håndfast på, fortæller Michael Højholdt.

- Men jeg kan sige, at vi ikke generelt ser nogen indikationer på for lav kapacitet i maskinparken, eller at kvaliteten af arbejdet i markerne er for ringe, siger han.

- Landmændene holder igen med investeringerne og slider i stedet mere på maskinerne

MICHAEL HØJHOLDT,
SPECIALKONSULENT I VIDENCENTRET
FOR LANDBRUG, PLANTEPRODUKTION

Spredningen i landmændenes maskinomkostninger viser, at mange potentielt kan spare store summer ved at blive god til at styre udgifterne. Ifølge en analyse fra

2009-regnskaber af maskinomkostningerne hos planteavlere er der således en forskel på over 2.000 kroner pr. hektar, hvis man sammenligner den tredjedel, der har de laveste

omkostninger (1.877 kr. pr. hektar) med den tredjedel, der har den højeste (4.001 kr. pr. hektar). Hertil kommer arbejds lønninger.

Kendetegn

Forskellene kan ikke kun forklares med landmændenes forskellige afgrødevalg, jordforhold og andet driftsspecifikt. Tværtimod er der flere ting, som kendetegner de landmænd, der har de laveste maskinomkostninger, vurderer Michael Højholdt.

- Nogle af dem har en ældre maskinpark, der er billig i drift. De er dygtige til at vedligeholde maskinparken for en billig penge. De kører ikke mere end nødvendigt, det vil sige de har lave brændstofudgifter. Og så har de en høj udnyttelse af maskinerne og fordeler kapacitetsomkostningerne på mange hektar. Dertil kommer, at hvis de har nogle opgaver, der skal løses af specialmaskiner, så bruger de typisk maskinstationen til det.

- Derudover har de færre panikhandler, fordi de sætter sig ned og laver en plan for markdriften og de tilhørende omkostninger, herunder investeringer. Det betyder, at de gør nogle velovervejede maskinhandler og opnår gode aftaler med maskinstationen, siger Michael Højholdt.

Nye tal på vej

Specialkonsulenten peger dog på, at udbyttet i marken og tidspunktet for salget af afgrøde er mindst ligeså afgørende for dækningsbidraget i marken som besparelser på maskinomkostningerne.

De omtalte analyser suppleres medio august med aktuelle tal på basis af 2010-regnskaber.

Enkeltopgaverne i marken kan være for dyre

AF MORTEN IPSSEN

Gyllekørsel, skårlægning, m.m., kan være overraskende omkostnings-tunge, fortæller Michael Højholdt. Han opfordrer landmændene til at holde ekstra meget øje med omkostningerne, når de bruger egne maskiner til enkeltopgaver i marken.

- Vi ved erfaringsmæssigt, at enkeltopgaver løses alt for dyrt mange steder, og at det kan være bedre at sælge gyllevognen, skårlæggeren eller hvad det nu kan være, for at sænke omkostningerne, siger Michael Højholdt.

Man skal dog også være varsom med at sammenligne med gennemsnitstal, før man

Enkeltopgaver løses alt for dyrt mange steder. Det kan være bedre at sælge gyllevognen, skårlæggeren eller hvad det nu kan være, for at sænke omkostningerne, lyder rådet fra Michael Højholdt, specialkonsulent, Videncentret for Landbrug, Planteavl og Produktion.

tager en beslutning, lyder advarslen. Rådet er at tage udgangspunkt i sin egen bedrift.

- Sammenligningen bør gå på, om du kan få løst opgaven bedre og billigere ved at sælge maskinen, men også om du kan udnytte den tid, du får frigjort, bedre, lyder det fra specialkonsulenten.

Leasing

Videncentret for Landbrug kan konstatere, at flere og flere leaser maskinerne. Rent omkostningsmæssigt ser det ikke ud til, at leasingerne har nogen synderlig effekt hverken i den ene eller anden retning, vurderer Michael Højholdt.

Hvis man gerne vil sammenligne ens omkostningsniveau i marken med andre

landmænds, kan man på videncentrets hjemmeside downloade et gratis værktøj, Din Bundlinje Mark, der viser ens omkostningsniveau i maskinparken. Det kræver blot, at man indtaster nogle få tal fra årsregnskabet.

Hvis man ønsker at finde ud af, hvor man kan spare omkostninger, må man sætte sig ned og regne på det, evt. i samarbejde med sin maskinkonsulent. Udover konsulenten kan man hente hjælp til at lægge en plan for maskinomkostningerne hos specialiseret DLBR Maskiner, der har specialister inden for markteknik, maskiner og maskinøkonomi.

morten@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 33